

Ο Μητροπολίτης Κώου από το Φανάρι για την Κυριακή της Ορθοδοξίας

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κώου και Νισύρου](#)

Ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου](#) κ. Ναθαναήλ εξεφώνησε, μετά από ανάθεση του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, τον Πανηγυρικό Λόγο την Κυριακή της Ορθοδοξίας 24 Μαρτίου 2024 στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι κατά την Πατριαρχική και Συνοδική Θεία Λειτουργία.

“Μέσω των Αγίων Εικόνων οι πιστοί ζούσαν και ζούν στην καθημερινότητά τους αυτό που η Εκκλησία εκφράζει με την Αγία Γραφή, με το κήρυγμα των Αποστόλων, με τα έργα των Αγίων Πατέρων και Διδασκάλων, με τη Θεία Λατρεία και, φυσικά, με τις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων”, είπε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

“Η αναστήλωση των Ιερών Εικόνων έδωσε την αφορμή για τη θέσπιση του εορτασμού της Κυριακής της Ορθοδοξίας, διότι με τη νίκη της, μετά από πολυετείς αγώνες και φοβερούς διωγμούς, η Εκκλησία κατόρθωσε να διακηρύξει την ορθή πίστη, η οποία είχε αλλοιωθεί από τους Εικονομάχους”, υπογράμμισε.

Ο Πανηγυρικός λόγος του Μητροπολίτη Κώου

Πανήγυρις λαμπρά σήμερον Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, τῆς Θριαμβευούσης καί τῆς Στρατευομένης Ἐκκλησίας,

Παναγιώτατε Πατριάρχα τῆς Οἰκουμένης καί Δέσποτα,

Ὁμήγυρις τῶν Ἀγίων Ἀρχιερέων Τιμιωτάτη,

Λαέ τοῦ Θεοῦ Περιούσιε!

Οἱ ἁγῶνες τοῦ Ἀγίου Μεθοδίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Ὁμολογητοῦ, καί τῆς Σεπτῆς χορείας ἀπάντων τῶν Ἀγίων Πατριαρχῶν, Ἐπισκόπων, Ἱερέων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν καί Μοναζουσῶν, ἡ Ἀγιασμένη дуάς τῶν Ἀγίων Αὐτοκρατόρων Μιχαήλ καί τῆς Μητρὸς αὐτοῦ Θεοδώρας, τῆς Εὐσεβεστάτης Αὐγούστας, καθώς καί τοῦ πιστοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ μᾶς ἔδωσαν τή δυνατότητα νά συνερχόμαστε κατὰ τήν Ἀγία καί Μεγάλη τούτη Ἡμέρα, ὑπό τήν πατρική μέριμνα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου, στίς αὐλές τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καί νά ἑορτάζουμε τόν Θρίαμβο τῆς Ἀληθείας τῆς Πίστεώς μας καί τῆς Ὁρθῆς Δόξας τοῦ Ἀγίου Θεοῦ μας!

Τόν Μάρτιο τοῦ 843, μέ φιλόθεη πρωτοβουλία τοῦ Ἀγίου Μεθοδίου, ἡ Σύνοδος τῶν Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων πού συνεκλήθη ἐδῶ στή Βασιλίδα τῶν Πόλεων, ἀπεκατέστησε τήν τιμή πρός τίς Ἁγίες Εἰκόνες καί τίς ἐπανάφερε, δόξη καί τιμῇ, στόν Ἱερώτατον Ναόν τῆς Ἀγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας, σέ ὅλους τούς Ἱερούς Ναούς καί στούς οἴκους τῶν πιστῶν, ὥστε ἅπαντες νά διδάσκονται καί νά κατηχοῦνται ἀπό αὐτές, ἀλλά κατὰ πρῶτον νά ἔχουν ἀπρόσκοπτη τή δυνατότητα νά τίς τιμοῦν κατὰ τή Θεία Λατρεία ἀναπέμποντας αἶνον πρός τόν Ἅγιον Τριαδικόν Θεόν, προσκυνώντας μέ προσευχή καί κλίση αὐχένος καί γονάτων τόν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν, καί τιμώντας ἀνεμποδίστως τήν Ὑπεραγία Δέσποινά μας, τήν Κυρία Θεοτόκο, καί τή σύναξη Πάντων τῶν Ἀγίων.

Γιά διάστημα μεγαλύτερο τῆς ἑκατονταετίας ἡ Ἐκκλησία ταλανίστηκε, μέχρις ἀλλοιώσεως τοῦ φρονήματός της καί νοθεύσεως τῆς πίστεώς της, ἀπό ἀρνητές τῶν Ἀγίων Εἰκόνων καί ἀπό διῶκτες τῆς ἀκραιφνοῦς Ὁρθοδοξίας, ὅπως αὐτή ἐξεφράσθη, πολλαπλῶς καί ποικιλοτρόπως, ἀπό τούς Ἁγίους μέ τίς προσευχές, τά

κείμενα καί τίς θυσίες τους.

Οἱ Εἰκονομάχοι, ἔχοντας συγκεκριμένη αντίληψη γιά τούς σκοπούς πού ὑπηρετοῦσε ἡ Ὁρθόδοξη Εἰκονογραφία καί ἐπηρεασμένοι ἀπό ἐσφαλμένες πολιτικές ἀπόψεις καί ὑφέρπουσες ἀνεικονικές τάσεις, ἰδιαίτέρως στίς ἀνατολικές ἐπαρχίες τῆς Αὐτοκρατορίας, ἀρνήθηκαν ἀρχικῶς τήν ἀπεικόνιση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, κι ἔτσι ἡ Ἄχραντος Εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἦταν ἡ πρώτη πού κατέβασαν ἀπό τήν Χαλκή Πύλη.

Δέν μπορούσαν νά δεχθοῦν ὅτι ὁ Θεός, πού εἶναι παντελῶς ἀπρόσιτος καί ὀλότελα ἄγνωστος στόν ἄνθρωπο ὡς πρός τήν Οὐσία Του, εἶναι ἐφικτό νά ἀπεικονιστεῖ, ἐφ' ὅσον ἀποκαλύπτεται σ' ἐμᾶς μέσω τῶν ἀκτίστων θείων ἐνεργειῶν Του.

Ἐλησμόνησαν καί παρέβλεψαν ὅτι τό Δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἀγίας Τριάδος ἦλθε στόν Κόσμο μας καί ἐσαρκώθη, «γενόμενος ἐκ γυναικός, γενόμενος ὑπό νόμον, ἵνα τούς ὑπό Νόμον ἐξαγοράσῃ ἵνα τήν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν» (Γαλ. 4:4). Αὕτη καί μόνο ἡ ἀναφορά τοῦ Οὐρανοβάμονος Παύλου, τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν καί Φωτιστοῦ τῆς Κῶου, θά ἀρκοῦσε νά λύσει τό πρόβλημα τῆς εἰκονομαχικῆς κρίσεως καί νά ἀποκαταστήσῃ παρεξηγήσεις καί προβλήματα.

Παρά ταῦτα, δυστυχῶς, ἡ πολιτική τῶν Αὐτοκρατόρων ἀκολούθησε ἀλλότριο καί ἐσφαλμένο δρόμο. Ἡ κατάσταση περιπλέχθηκε, τά προβλήματα γιγαντώθηκαν, οἱ ἀντιδράσεις τῶν Ὁρθοδόξων πολλαπλασιάστηκαν καί ἡ Αὐτοκρατορία, ὡς μή ἔδει, διχάσθηκε μέ κατοστροφικά ἀποτελέσματα.

Πλῆθος Ἐπισκόπων, Ἱερέων, Διακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν καί εὐσεβῶν Χριστιανῶν ἐδιώχθησαν, διεπομπεύθησαν, ἐβασανίσθησαν ὁμολογώντας τήν ἀληθινή πίστη. Πατριάρχες διεσύρθησαν. Κάποιοι ὑπέκυψαν στή δύναμη τῆς ἐξουσίας, ἐνῶ ἄλλοι μένοντας ἐδραῖοι στίς ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ καί ὑπηρετώντας τήν Ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας ἐτελειώθησαν μαρτυρικῶς.

Ἡ χρήση τῆς Εἰκόνας εἶναι μία διαφορετική γλῶσσα, ἡ ὁποία ἐκφράζει τήν Ἀλήθεια μέ τήν ἴδια ἀκρίβεια πού τό πράττει καί ὁ λόγος. Ἕνα ἄριστο καί πρωτοποριακό ἐποπτικό μέσο, πού εἶναι προσβάσιμο ἀπό ὅλους καί χρήσιμο σέ ὅλους.

Καθώς ἐκεῖνα τά χρόνια ἡ πρόσβαση σέ γραπτά κείμενα ἦταν προνόμιο πολύ μικροῦ τμήματος τοῦ πληθυσμοῦ, οἱ κατάγραφοι Ἱεροί Ναοί καί οἱ φορητές Ἅγιες Εἰκόνες προσέφεραν στούς πιστούς τή δυνατότητα νά διδαχθοῦν, μέσω αὐτῶν, τή χριστιανική πίστη μέ τή δέουσα ὀρθότητα, καλλιεργώντας ταυτοχρόνως τό θεολογικό τους αἰσθητήριο.

Μέσω τῶν Ἀγίων Εἰκόνων οἱ πιστοί ζοῦσαν καί ζοῦν στήν καθημερινότητά τους αὐτό πού ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζει μέ τήν Ἀγία Γραφή, μέ τό κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων, μέ τά ἔργα τῶν Ἀγίων Πατέρων καί Διδασκάλων, μέ τή Θεία Λατρεία καί, φυσικά, μέ τίς ἀποφάσεις τῶν

Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Στό κείμενο τοῦ Συνοδικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκφράζονται καί καταγράφονται ὅσα ἐπιθυμοῦμε νά γνωρίζουμε γιά τήν πίστη μας. Σύνολη ἡ Ἐκκλησία παρουσιάζεται ἐνώπιόν μας συνηγμένη ἐπὶ τῷ αὐτῷ:

«Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τό ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστός ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν».

Συστρατευόμεθα μέ Αὐτήν ὡς ζῶντα, φιλότιμα καί πιστά μέλη της, δίχως ταλαντεύσεις, μέ συνείδηση τῆς θέσεώς μας ἐντός Της, προσδοκώντας τήν κοινή Ἀνάσταση καί τόν Παράδεισο τῆς Τρυφῆς!

Γιά νά πορευθοῦμε, ὅμως, στόν ὀρθό δρόμο ὀφείλουμε νά ξεκαθαρίσουμε στόν νοῦ καί στήν καρδιά μας, μέ ἀπολύτως σαφεῖ τρόπο, τόν ρόλο τῶν Εἰκόνων στήν ἐκκλησιαστική ζωή.

Τόν μέν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό προσκυνοῦμε καί σεβόμαστε «ὡς Θεόν καί Δεσπότην», τήν δέ Παναγίαν Αὐτοῦ Μητέραν καί τούς ἁγίους τιμοῦμε καί προσκυνοῦμεν ὄχι κατ' ἀπόλυτον τρόπο, ὄχι γιά τή δική τους ἰδιαίτερη ἀξία οὔτε γιά τίς ἐξαιρετικές τους ἱκανότητες, ἀλλά διότι ἀνεδείχθησαν «γνήσιοι Αὐτοῦ θεράποντες». Τούς προσκυνοῦμε ἐξαιτίας τῆς σχέσεως πού ἐν ζωῇ ἀνέπτυξαν μέ τόν Χριστό. Τό Συνοδικό εἶναι ἀπολύτως σαφές! Δέν ἐπιτρέπει τήν παραμικρή παρανόηση!

Προσεγγίζοντας τίς Ἅγιες Εἰκόνες στεκόμαστε ἀπέναντί τους μέ εὐλάβεια καί ἀποδίδουμε τή δέουσα τιμή πρός τό πρωτότυπο, δηλαδή τίς εἰκονιζόμενες Ἱερές Μορφές καί μέσῳ αὐτῶν πρός τόν Κύριό μας, καί ὄχι στό ὑλικό, ὅσο πολύτιμο καί σημαντικό κι ἂν εἶναι.

Ἡ ἀναστήλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων ἔδωσε τήν ἀφορμή γιά τή θέσπιση τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, διότι μέ τή νίκη της, μετά ἀπό πολυετεῖς ἀγῶνες καί φοβερούς διωγμούς, ἡ Ἐκκλησία κατόρθωσε νά διακηρύξει τήν ὀρθή πίστη, ἡ ὁποία εἶχε ἀλλοιωθεῖ ἀπό τούς Εἰκονομάχους.

Κι ἐδῶ εὐλόγα θά ἀναρωτηθεῖ κάποιος:

Γιατί προκλήθηκε τόσο μεγάλη ἀναστάτωση γιά τίς Ἅγιες Εἰκόνες;

Τόσο σημαντική εἶναι ἡ χρήση καί ἡ παρουσία τους στούς Ἱερούς Ναούς καί στίς

οίκες μας;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀναμφίβολα θετική!

Ἀποδεχόμενοι καί τιμώντας τίς Ἁγίες Εἰκόνες καταφάσκουμε στήν «ἔνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ Λόγου» ὅχι μόνο λόγῳ ὅπως ἔπρατταν καί αὐτοί πού δέν τίς ἀνέχονταν, ἀλλά καί ἔργῳ τιμώντας τες στή Θεία Λατρεία καί στή ζωή.

Τό πρόβλημα τῆς εἰκονομαχικῆς κρίσεως ἔφθασε στήν καρδιά τῆς Ὁρθοδόξου διδασκαλίας καί, ἐάν τά ἐπιχειρήματα τῶν εἰκονομάχων εἶχαν γίνει ἀποδεκτά, τότε θά εἶχε τεθεῖ ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ ὀρθή κατανόηση τῆς Σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ, καί κατ' ἐπέκτασιν ἡ ἴδια ἡ σωτηρία μας.

Ἐνδεικτικό τῆς σπουδαιότητος τῆς ἐορτῆς καί τῆς κομβικῆς θέσεώς της στή Λατρεία καί στή Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅτι τό Συνοδικόν συνέχισε νά ἐμπλουτίζεται καί νά συμπληρώνεται γιά πολλούς αἰῶνες μετά τήν λήξιν τῆς ἔριδος καί πλέον νά περιλαμβάνει ὅλες τίς μετά ταῦτα ἀμφισβητήσεις τῆς πίστεώς μας, ἐπισημαίνοντας καί καταδικάζοντας μέ ξεκάθαρο τρόπο κάθε προσπάθεια παραχαράξεώς της.

Μέ τό Συνοδικόν καί τήν ὑμνολογία τῆς ἐορτῆς στηλιτεύεται ἀπερίφραστα ἡ «Χριστομάχος ἀποστασία» καί δηλώνεται, ὥστε νά ἀποφευχθοῦν οἱ πιθανές παρεξηγήσεις, μέ ἀπόλυτη ἐνάργεια ἡ πίστις μας, ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, ἡ πίστις τῶν Πατέρων, ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων, ἡ ὁποία τήν Οἰκουμένην ἐστήριξε.

Ἐορτάζοντας διατρανώνουμε πρὸς κάθε κατεύθυνση, ὅτι ἐμπνεόμεθα ἀπό τήν πίστιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ὅτι ἐμφορούμεθα ἀπό τά ἴδια θεοπρεπῆ ἰδανικά, ὅτι ἀκολουθοῦμε ἀταλάντευτα τήν ὁδὸ τῶν Ἀγίων Πατέρων.

Καυχόμεθα διότι παραμένουμε πιστοί στήν ἀρχαία Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας, καί, μέ σεβασμό καί ἐλπίδα, στρεφόμεθα πρὸς τό Οἰκουμενικόν ἡμῶν Πατριαρχεῖον, πού εἶναι τροφός καί ἔφορος τοῦ Γένους τῶν Ὁρθοδόξων.

Ἀδελφοί μου,

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πορεύεται πρὸς τά ἔσχατα καί προσεύχεται στηριγμένη στήν πίστιν στόν Ἅγιον Τριαδικόν Θεόν καί στήν ἀγάπην πρὸς τόν Ἄνθρωπο! Πάντα ἐλπίζει μέ πίστιν! Ἡ ἀπελπισία εἶναι ξένη πρὸς αὐτήν! Ἡ ἀπελπισία ἀνήκει στοὺς συγχρόνους εἰκονομάχους.

Ὁ Πατριάρχης τοῦ Γένους τῶν Ὁρθοδόξων δέν πτοεῖται καί δέν κάμπτεται! Γνωρίζει τήν Ἀλήθειαν καί πορεύεται ἐν ἐλευθερίᾳ καταυγαζόμενος ἀπὸ τήν Χάριν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ μας, στηρίζοντας ὅλους ἐμᾶς καί καθοδηγώντας τοὺς Ὁρθοδόξους

πού πορεύονται πρὸς τὴ Σωτηρίᾳ!

Τὸ σφρίγος τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι πρωτόγνωρο! Εἶναι νεανικό!

Ἡ ζωντάνια της εἶναι ἀκατάβλητη, διότι βασίζεται στὴν Ἀλήθεια τὴν ὁποία κατέχει καὶ ἀδιάκοπα προσφέρει στὴν Οἰκουμένη!

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός μας Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, ὑπερνικώντας ἐμπόδια καὶ προσκόμματα ἐπέτυχε τὴ σύγκληση, στὴ Μεγαλόνησο Κρήτη, τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἓνα γεγονὸς ἱστορικῆς σημασίας στό ὁποῖο ἐμεῖς ἀνατρέχουμε συνεχῶς, ἀλλὰ θά ἀποτελέσει σημεῖο ἀναφορᾶς καὶ γιὰ τίς ἐπερχόμενες γενεές.

Στὴ Σύνοδο αὕτῃ οἱ σύγχρονοι εἰκονομάχοι φανερώθηκαν καὶ ἔδειξαν τὸ πρόσωπό τους. Ἀγωνίσθηκαν γιὰ τὴν ἀκύρωσή της, ἀλλὰ τὸ μόνο πού ἐπέτυχαν εἶναι νὰ ἀπομονωθοῦν καί, ἐν τέλει, νὰ διακηρυχθεῖ παγκοσμίως ἡ Ἐνότητα τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία διαρκῶς ἀναμένει τὴν ἐπιστροφή τους καὶ ἀδιαλείπτως προσεύχεται γι' αὐτήν. Ἡ ἀνώριμη ἐγωιστικὴ στάση κάποιων δέν ἐπιτρέπεται νὰ τὴν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν στόχο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Οἰκουμένης, εὐθύνη πού, ἐν πρώτοις, μέ προθυμία ἐπωμίζεται τὸ Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο καί, δευτερευόντως, τὰ λοιπὰ παλαίφατα Πατριαρχεῖα.

Εὐθύνη πού ὁ Παναγιώτατος Αὐθέντης καὶ Πατριάρχης μας ἀποδέχεται μέ χαρὰ καὶ ταπείνωση καὶ κάνει τὰ πάντα γιὰ νὰ τὴν φέρει εἰς πέρας.

Ἡ σύγκληση τῆς Συνόδου τῆς Κρήτης δείχνει ὅτι ἡ περίοδος τῶν Συνόδων τῆς Ἐκκλησίας δέν παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτί. Ἡ Ἀγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἔδωσε ἀπαντήσεις σέ ποικίλα θέματα πού ἄπτονται τῆς καθημερινότητας τῶν Ὁρθοδόξων, στηριγμένη στό πλαίσιο τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας μας ὥστε νὰ ἀποφύγει τὸν κίνδυνο τῆς ἐκκοσμικεύσεως καὶ τυχόν ἀλλοίωση τῶν δογμάτων.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Πολυσέβαστοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Λαέ τοῦ Θεοῦ εὐλογημένε,

Σκοπὸς τῆς ζωῆς καὶ τῶν κόπων μας εἶναι ἡ Σωτηρία.

Κινητήριος δύναμη τῆς πορείας μας ἦταν, εἶναι καὶ θά παραμείνει ἡ Ἀγάπη!

Παναγιώτατε,

ὡς Ὑμεῖς ἔχετε τονίσει «νομίζομεν ὅτι δυνάμεθα νά ἀγαπῶμεν τόν ἕνα καί ὄχι τόν ἄλλον. Αὐτό εἶναι ἀδύνατον πνευματικῶς, διότι ἢ εἴμεθα ἀγάπη ἢ δέν εἴμεθα· ὅπως ὁ Θεός δέν ἔχει ἀγάπην, ἀλλά εἶναι ἀγάπη, κατ' αὐτόν τόν τρόπον καί ἡμεῖς δέν ὀφείλωμεν νά ἔχωμεν ἀγάπην, ἀλλά νά γίνωμεν ἀγάπη. Ὅταν δέ γίνωμεν ἀγάπη, εἴμεθα δι' ὅλους ἀγάπη καί ὄχι διά μερικούς»*.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ ὁδός πού ἀκολουθεῖ τό Σεπτό καί Μαρτυρικό Φανάριον! Γι' αὐτό παραμένει, πέρα ἀπό σκοπιμότητες, κυριολεκτικά ξένο πρὸς ὅσα ἀπάδουν στίς ἀρχές πού σήμερα ἡ Ὁρθοδοξία τιμᾷ.

Μέ ἐφόδιό του τήν ἀπροϋπόθετη ἀγάπη, ἐμπνευσμένο ἀπό τά θεία νάματα τῆς πίστεως πορεύεται ἀδιακόπως πρὸς τά Ἔσχατα καί, παρά τίς δυσκολίες, ἀδιαταράκτως εὐαγγελίζεται τήν Ἀλήθεια τοῖς ἐγγύς καί τοῖς μακράν!

Ἀναμένει, προσευχόμενο πατρικά, τή μετάνοια τῶν σύγχρονων εἰκονοκλαστῶν καί τήν ἐπιστροφή τους στήν Κιβωτό τῆς Σωτηρίας, στόν Χῶρο τῆς Χάριτος, στήν Ἀγία μας Ἐκκλησία!

Ἀμήν! Γένοιτο!

* Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, Ἡ Ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει, Ἀθήνα: Ἐκδόσεις Ἀρμός, 2001, σελίδα 26. Πρόκειται γιά τό κείμενο τοῦ λόγου τοῦ Παναγιωτάτου κατὰ τήν τελετή ἐπιδόσεως τοῦ Χαριστηρίου Τόμου πρὸς τιμήν του στήν κεντρική αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας στήν Ἀθήνα στίς 19 Ὀκτωβρίου 2000.